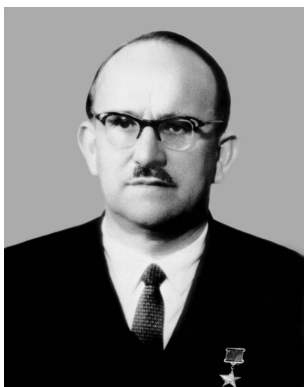

Н. Ф. Колесниченко

Бакуль Валентин Миколайович

БАКУЛЬ Валентин Миколайович (29. 07(11. 08). 1908, с. Чернишівка, нині у складі с. Слобода Немирів. р-ну Вінн. обл. – 05. 06. 1978, Київ) – фахівець у галузі твердих сплавів і надтвердих матеріалів. АН СРСР присудила Б. за видатні заслуги вчену ступінь д-р тех. н. (1967). Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1968). Ломонос. премія 2-го ступеня (1963). Герой Соц. Праці (1962). Закін. Всесоюз. заоч. політех. інститут (1950). У 30-х рр. розробив ряд нових марок твердих сплавів спец. класу й нові конструкції твердосплав. інструменту для машин. ударно-обертового буріння. Працював нач. КБ Всесоюз. НДІ вугілля в Харкові (від 1932); нач. відділу експерим. заводу № 3 «Союзтвердосплав» (від 1933); нач. відділу й цеху Харків. станко-інструмент. заводу (від 1937); 1941–44, коли завод було евакуйов. на Урал (завод № 186), Б. очолив осн. мех. цех; 1944–49 – нач. експерим. цеху і гол. конструктор цього ж заводу (перейм. у «Гідропривід»); нач. Харків. філіалу «Твердосплав» (до 1956); дир. дослід. заводу й нач. «Укртвердосплав» (до 1961). Засн. і дир. (1961– 77) Ін-ту надтвердих матеріалів АНУ, який від 1990 носить його ім'я. Під його керівництвом у 1961– 62 розроблено пром. технологію виробництва синтет. алмазів, створено апаратуру високого тиску й устаткування для цього виробництва. 1962–77 синтезовано кубічний нітрид бору (КНБ), нові композити на основі алмазу і КНБ (славутич, ісміт, дисміт та ін.). 1969 організував видання та був ред. зб. «Синтетические алмазы» (від 1972 – ж. «Сверхтвердые материалы»). Автор 342 наук. праць, зокрема 91 винаходу.

Основні праці

Горный инструмент для бурения шпуров. Х.; Москва, 1952; Алмазное хонингование. К., 1966; Определение прочности зерен синтетических алмазов. К., 1966; Обработка металлорежущего инструмента алмазными кругами. Москва, 1969 (співавтор); Оценка синтетических алмазов по прочности. К., 1969; Справочник по алмазной обработке металлорежущего инструмента. К., 1971 (співавтор); Алмази. Їх минуле і сучасне. К., 1971; Основы проектирования и технологии изготовления абразивного и алмазного инструмента. Москва, 1975 (співавтор). Некоторые оптические и электрические свойства полупроводниковых алмазов, синтезированных в системе Fe-Mg-Zn-C // Синтетические алмазы. 1975. Вып. 1 (співавтор); Поликристаллические сверхтвердые материалы // Там само. 1975. Вып. 4; Исследование процессов окисления синтетических и природных алмазов // Там само. 1976. Вып. 2 (співавтор).

Рекомендована література

1. До 90-річчя з дня народження В. М. Бакуля // Інструментальний світ. 1988. № 3.

Бібліографічний опис:

Бакуль Валентин Миколайович / Н. Ф. Колесниченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-41094>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).